

Arne Jørgen Ottesen skrev over snøkanten og krysset Utleirveien. Det var mørkt, og det snødde. Store flak dalte ned som gåsefjær fra en sengedyne og la seg på bakken rundt han så langt han kunne se. Snøfallet dempet lyden i gatebildet. Det var en andaktsfull stemning som kalte på den store roen i sjelen. Snøen hadde lagt seg i en halv meters tykkelse omkring, og veibanen som han var i ferd med å krysse var i ferd med å bli tilsnødd igjen, til tross for at det ikke var lenge siden brøytebilen hadde kjørt runden sin. Et ti centimeter supersoft snøkrystallag hadde lagt seg i veibanen. Enkelte hjulspor hadde komprimert snøen fra bilene og bussene som trafikkerte gata slik at brøytebilen fikk problemer med å rengjøre veibanen. Til slutt var det bare veihøvlene som greide å rengjøre veiene for all den sammenpakkede snøen bilene knadde sammen der de famlet seg gjennom snøveldet som lavet ned over dem.

Arne Jørgen hadde kledd seg godt mot kulden. Han gikk med en fotsid vinterfrakk som nesten nådde ned til de store vinterskoene med snøring til langt opp på foten. Han hadde både lue og votter på seg der han bar på en væske med papirer han trengte til jobben denne dagen. Det hendte at han jobbet hjemme om kveldene, og han hadde derfor for vane å ta med seg væsken sin.

Han krysset gaten og skred over snøkanten som skilte veibanen fra fortauet. Akkurat her var fortauet et stykke inn fra veibanen. Om sommeren var det en liten meter med gress som skilte veibanen fra fortauet, men nå om vinteren samlet gressbanen snøskavl både fra veibanen og fra fortauet når også det var brøytet.

Da han hadde klatret over brøytekanten og kommet inn på fortauet, så han at det allerede var kommet noen til busstoppet han pleide å bruke. Klokken var ti over syv om morgenen. Det var mørkt og stille. Snøflakene dalte forsiktig ned i flomlyset fra gatelysene. Og det var kaldt. Sikkert minst ti kuldegrader denne morgenen.

Arne Jørgen så at det var de samme folkene som han pleide å ta bussen med som allerede hadde kommet til busstoppet. Det var to herrer og tre damer. Ingen ungdommer. Dette var folk som skulle på jobb. Skoleungdommene tok en buss som gikk senere på morgenen. Arne Jørgen hadde aldri snakket med noen av disse menneskene, til tross for at han i årevis hadde tatt bussen sammen med dem til arbeidet, hver morgen. Han var egentlig ikke innstilt på det heller. Han var som de andre, - de orket ikke å pleie kontakt med for mange mennesker. Det ble med nikken – og knapt det – når de gikk på bussen når den kom.

Klokken var nå ti over syv og bussen kom hvert øyeblikk. Arne Jørgen så på klokka og fikk bekreftet tidspunktet. Han gikk derfor fram til rennesteinskanten og gjorde seg klar til å gå om bord. Bussen pleide alltid å stoppe der han stod oppstilt på fortauet.

Omsider kunne alle menneskene på busstoppet se den røde bussen komme nedover gata. Det lyste i frontlys og fra innsiden i bussen. De to store frontvinduene viste alle menneskene som den hadde fått med seg, og nå seglet den inn til busstoppet for å ta med Arne Jørgen og de andre passasjerene også.

Men bussen passerte langsomt forbi busstoppet uten å stoppe. Over inngangsdøra var det et nummerskilt som viste rutenummer – nummer 5 – og en høyttaler som forkynte et budskap for Arne Jørgen og de andre på busstoppet i det bussen passerte.

”Bussen er full. Bussen er full. Vent til neste buss! Beklager”

Arne Jørgen trodde ikke sine egne ører. Var bussen full? Det hadde den aldri vært før!

Han stirret etter bussen som forsvant nedover gata i snøværet og forsvant fort i snøfokket den etterlot seg. Arne Jørgen fortsatte å stirre etter den. Han skjønnte ikke dette. Nå hadde han tatt bussen i så mange år, og den hadde da alltid stoppet! Han snudde seg og så på de andre som stod der. De også stod der og måpte etter bussen. De gjorde seg sikkert de samme tankene, de også, tenkte Arne Jørgen og trakk seg lenger inn på fortauet for å vente på neste buss. Hvor lenge ville det ta for den dukket opp tro? Var dette en ekstrabuss slik at neste

buss kom umiddelbart, eller måtte de vente til neste bussavgang? Han visste ikke, og ha kjente en voksende uro på grunn av en utrygghet vokse opp inne i seg.

Det kom ingen buss umiddelbart. Så dette var ingen ekstrabuss. Klokken var blitt kvart over syv nå, fem minutter etter at bussen hadde passert. Den kom ti på halv åtte, om fem minutter. Han ville rekke jobben akkurat med denne bussen. Arne Jørgen pleide å ta ti over syv-bussen. Da fikk han litt ekstra tid før jobben begynte klokka åtte, og det følte han at han trengte. Ledelsen hadde innført stemplingsur og var etter hvert blitt nøye med at alle ansatte møtte opp tidsnok om morgenen. Med ti på halv åtte-bussen ville han akkurat greie det. Men da måtte alt gå glatt hele veien ned til byen uten noen form for forsinkelser.

Arne Jørgen kastet et blikk på de øvrige som stod der. De sa ingen ting til hverandre, men de følte vel det samme alle sammen. Alle var i samme ærende som han selv. De skulle på jobb og hadde ingen ønske om å komme for sent.

Da klokka nærmet seg ti på halv åtte, gikk Arne Jørgen bort til det samme stedet han pleide å stå når bussen skulle komme. Han speidet etter bussen oppetter gaten. Han merket kulda nå, så han håpet at det ikke skulle bli noe tull denne gangen. De andre samlet seg også rundt han for å gjøre seg klar til å gå på når bussen stanset. Alle hadde gjort klart månedskortet sitt for å vise fram til sjåføren når de gikk inn bussdøra.

I det fjerne kunne de se de to hovedlysene på bussen komme ut av snøfokket. Den oste nedover veien mot dem i full fart, til tross for den dårlige sikten. Snøen lavet ned. De gule markeringslysene på taket og nummerskiltet – nummer 5 – kom nå etter hvert til syne i snøfokket. De store frontrutene viste at det var mye folk i denne bussen også. Den sakkert farten før den kom til busstoppet, men da den kom fram, passerte denne bussen også. Alle på busstoppet kunne se at denne bussen var også stappende full av folk. De stod i midtgangen og fylte den opp fullstendig. Høytteren over inngangsdøren forkynte budskapet sitt til passasjerene som stod igjen på busstoppet da den passerte. Bussen hadde slakket farten såpass mye at den rakk å si det den skulle før den også forsvant i snøfokken nedover gata

” Bussen er full. Bussen er full. Vent til neste buss! Vi beklager!”

Arne Jørgen så vantro etter bussen. Hva var dette? Hva er det som foregår? Hvor kommer alle disse menneskene fra som fyller opp bussene? Han ble bare stående å se etter den.

Nå var det sikkert at han kom for sent på jobben. Det var det første Arne Jørgen tenkte på. Dessuten merket han etter hvert kulden. Han var ikke kledd for å stå lenge slik ut i snøværet. Han kjente at han frøs over hele kroppen. Det hadde han kjent før bussen kom også, men da slo han det fra seg som uvesentlig. Han skulle jo snart komme inn i den varme bussen, og da var det ikke noe problem lenger. Etter at bussen hadde passert, følte han en desperasjon vokse opp i seg. En ting var at han kom for sent til jobben. En annen ting var at han rett og slett frøs.

-” Hva i hvelvete hva er det som foregår?”

En av de andre passasjerene på busstoppet hadde livnet opp. Det var den første replikken Arne Jørgen hadde hørt fra denne mannen på alle disse årene de hadde tatt bussen sammen fra dette busstoppet. Nå hadde han nærmest eksplodert i denne replikken. Han var rasende. Han hadde løftet neven og knytt den etter bussen der den fór nedover gata.

” Jeg skal på jobben, og nå kommer jeg for sent!” sa han.

En av damene så forferdet på han.

Han hadde sagt noe!

Hun heller kunne ikke huske at det hadde skjedd i løpet av den tiden de hadde stått der sammen. Hver morgen i alle disse årene.

” Jeg også mister jobben!” sa hun og så opp til han.

” Hva er det de driver med? Hvor kommer alle disse menneskene fra?” svart han henne,” Neste buss burde stoppe. Ellers kan det bli krise her!”

” Jeg fryser, det er kalt” sa en av de andre mannlige reisende. De så på han, og alle kjente at de var enige. Alle hadde begynt å fryse nå. Alle var kledd slik at de berget seg bort til bussen, inn på bussen og til jobben når bussen kom fram. Ingen hadde tenkt på å kle seg skikkelig for å forbli uten i vinterkulden denne morgenen. Alle trodde at denne morgenen skulle bli som alle de andre morgenen de skulle på jobb. Og nå stod de der alle sammen. Irriterte, - og frøs.

Snøfallet bare tok til. Mer og mer intensivt lavet snøen ned. Store, bløte, myke snøflak lavet ned. Snøkrystallene gjorde felles sak, forente seg med hverandre og dannet store snøflak som lavet ned denne vindstille, mørke og kalde vintermorgenen.

Praten døde ut blant de reisende som ventet på bussen.

De så på klokken.

Neste buss kom kvart på åtte. Denne bussen måtte i alle fall stoppe. Noe annet kunne ikke være mulig. De trakk seg bort fra veikanten og stilte seg opp i rekke å rad langs gjerdet innenfor fortauet. Der stod de og ventet.

Ventet på neste buss.

Da klokka nærmet seg kvart på åtte, gikk Arne Jørgen atter en gang bort til fortauskanten der han pleide å stå når bussen kom. Han stod og speidet etter bussen igjen for å se om den kom snart. Hver gang han hadde speidet etter dent tidligere, var han aldri i tvil om at bussen stoppet på busstoppet. Men når han så etter bussen denne gangen, kjente han at han var i tvil. Selv om bussen kom, var han ikke overbevist om at den virkelig ville stoppe. Nå hadde de andre medpassasjerene også trukket fram mot fortauskanten. De stod samlet rundt Arne Jørgen, klar til å gå om bord i bussen når den stoppet opp foran beina til Arne Jørgen. Alle gjorde kortene sine klare. De stod med dem i handa, alle sammen, klar til å vise dem til bussjåføren når de skulle stige om bord. De vill riste av seg løssnøen som lå i klærne sine og finne en plass bak i bussen. Gjerne ved en av ovnene som er under vinduene. De ville tine opp de frosne lemmene sine og finne tilbake varmen igjen etter tre kvarters venting der ute i kulda.

Omsider så Arne Jørgen to lys i det fjerne som han skjønte måtte være bussen. Lysene nærmet seg, og konturen av den røde, blodige busse kom mer og mer fram i snøfallet. De to store frontrutene synes som to store, stirrende øyne som stirret fram for seg. Han så at det var fullt av folk i bussøynene, og de virket som pupiller som vandret hit og dit på jakt etter bytte. Synet av øynene forsvant til vanlige frontruter i det busse satte ned farten og kom mot dem der de stod på bussoppet og gjorde seg klar til å stanse. Det uroet Arne Jørgen at han ikke kunne registrere at bussen brukte retningsviseren og blinket seg inn til siden før den skulle stoppe og åpne døren foran beina til Arne Jørgen.

Bussen gjorde ikke tegn til å svinge inn til busstoppet og bare fortsatte forbi.

Den passerte i kjørebanelen og var ikke innom feltet for busstoppen engang! Den hadde sunket farten noe i den den passerte de forfrosne menneskene på busstoppet. Arne Jørgen så at også denne bussen var fylt til trengsel av mennesker og at de ikke var plass til en eneste ekstra passasjer fra den forfrosne, snøtunge busstoppet. De hadde det varmt og godt der inne, så han. Ut fra høyttaleren over inngangsdøra forkynte sjåføren budskapet sitt:

”Bussen er full! Bussen er full! Vent til neste buss! Beklager!”

Den fortsatte videre nedover gata og forsvant i snøfokket som den virvlet opp. Bakken var dekket med lette snøflak som den la fra seg i dragsuget, de føk rundt og tettet igjen alle spor etter det blodige, røde monstret som forsvant nedover gata. Bare de fire gule markeringslyset på taket kunne vise seg noen øyeblikk for de forlatte passasjerene som stod igjen på busstoppet.

Alle som stod der, brølte ut i raseri.

”Dette går ikke an!”

”Vi skal saksøke dem!”

”Tenker de ikke på at vi fryser!”

”Vi skal på jobb!”

En masse forbannelser og andre utrop ble slengt etter bussen. Alle var rasende! De var sjokkert over at busselskapet kunne la dem slik i stikken så mange ganger denne morgenen.

” De har jo radio i bussene! De burde tilkalle flere busser når trafikken var så stor” sa en av de kalde, hutrende stemmene.

” Jeg skjønner ikke hvor alle disse menneskene kommer fra som fyller opp de bussene!” sa en annen.

” Hva er det som egentlig foregår?”

Ingen kunne gi noe fullgodt svar på det. Det var første gangen de hadde opplevd noe slikt på alle de årene de har tatt bussen. Det som hadde skjedd, var så helt utrolig uvant for dem. De brukte bussen for å dra på jobben fordi bussen var så pålitelig. De kom alltid fram sikkert og uten forsinkelser hver morgen. Inntil nå. Det som skjedde denne morgenen, lignet ikke noe av de de hadde erfart med busselskapet tidligere. De skjønnte ingen ting av hva som nå foregikk. De begrep ikke noe av dette i det hele tatt.

En av de mannlige buss-venterne gikk bort til Arne Jørgen.

” Vet du hva dette skal bety?” spurte han.

” Dette er noe helt nytt” svarte Arne Jørgen. ” Bussene er nok presise, men hvorfor er det så mange mennesker på dem? Hvorfor er de så fulle? Dette var det første stoppet etter endeholdeplassen på denne ruten, og hvem var det som skulle fylle bussene der oppe? Hver eneste gang i dag! Det er meg helt ubegripelig!” svart Arne Jørgen.

” Nå har vi tatt denne bussen i alle år, så godt som hver morgen, - uten noe form for tull. Også så skjer plutselig dette. Jeg begriper det ikke?” svarte reisekollegaen.

Det slo Arne Jørgen at de ikke hadde snakket sammen tidligere. Ingen av de som møttes der på busstoppet hadde aldri før følt trang til å ta kontakt med noen av de andre de reiste med, - hver morgen, hvert år, år etter år. Det slo han plutselig hvor feil det var. De burde egentlig tatt kontakt med hverandre før. Det hadde sikkert vært til nytte og glede for alle. Det var han temmelig sikker på.

Men nå hadde dette skjedd.

En krisesituasjon, - et unntak på de daglige rutiner – hadde gjort at de nå fikk kontakt med hverandre. Arne Jørgen skammet seg over at det ikke hadde skjedd før, og at det var en krise som utløste kommunikasjonen. Dette var i alle fall en positiv erfaring av det som hadde skjedd. Det slo han at vi mennesker bryr oss stort sett om oss selv og ofrer liten tanke til naboene.

Bussjåfør Arne Johansen satt bak rattet i buss 234 på rute 5. Han hadde nettopp kjørt ut fra endeholdeplassen og var i ferd med å følge ruta ned mot byen. Det snødde. Det snødde voldsomt. Det blåste. Det var skikkelig uvær denne tirsdag morgen i januar. Men han hadde såpass sikt at han kunne kjøre. Om bord hadde han bare et titalls passasjerer. Det var godt plass for passasjerene som fylte opp bussen etter hvert nedover ruta mot byen. I det fjerne kunne han se neste stopp. Han så det stod noen mennesker der. Klare til å gå på bussen. Han blinket den røde bussen inn til fortauskanten i busstoppet og åpnet inngangsdøren.

Ingen som stod der kom om bord.

Arne Johansen så på dem.

De stod der urørlige. Foran den åpne bussdøra. Det var åtte mennesker som stod der. Ingen rørte på seg. Vinden rev i skjerfet på en av den slik at det flagret i vinden.,

Arne Johansen merket seg at de var hvite i ansiktet. Snøen hadde laget seg i ansiktsformene. Han så at øynene til noen var helt dekket av snø.

«Hva der dette?» tenkte han og reiste seg opp fra stolen sin og så nærmere ut gjennom inngangsdøren-

Passasjerene på busstoppet stod der som urørlige saltstøtter.

Bussen hadde kommet for sent.